

S. Sager: Den højtærede Minister kom jo nu tilbage til sit Forslag om Bygningsstylden, idet han mente, at kun derigennem vilde Hartkornet kunne lettes, og det ærede Medlem fra Grenaa (W. Dinesen) har jo meget stærkt fremhævet det og er kommen tilbage til det, efter at hans Ændringsforslag er bleven forkastet, saa det maa derfor maaffe ogsaa være mig tilladt at dvæle lidt ved det Spørgsmaal, thi det vil naafadeligt komme igen sammen med Spørgsmaalet om den personlige Kommuneskat. Alle erkende jo, at disse Værdier, der hidtil ikke have været beskattede til Kommunerne, bør beskattes, og i hvert Fald, hvis der er nogen, der mener, at de ikke bør beskattes, tier han klogelig stille. Jeg tror ikke, at der er nogen, der officielt tør bestride, at det er rigtigt, at disse Værdier drages med ind under Beskatningen. Men Spørgsmaalet om hvorledes, er fuldstændig aabent endnu, og det forekommer mig, at hverken den højtærede Indenrigsminister eller det ærede Medlem fra Grenaa har Ret i at sige, at den eneste Maade, hvorpaa der kan ske Ret og Skel over for Hartkornet, er ved, at Forslaget om Bygningsstyld bliver vedtaget; thi jeg vedbliver at paastaa, at dette „hvorledes“ er saa uheldigt og saa uretfærdigt bevaret saabel af den højtærede Indenrigsminister som af det ærede Medlem for Grenaa, som paa nogen Maade tænkeligt. Jeg har tilladt mig at fremhæve det den Gang, da Forslaget om Bygningsstyld forelaa, og jeg tillader mig nu at dokumentere det yderligere. Det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds (Wojfen) kom ogsaa ind paa disse Spørgsmaal og fremhævede, som det ligger klart for Dagen, at en Skat paa Assurance fjerner sig aldeles bestemt fra den Arealstat, som nu have i Byerne, og fra Hartkornstaten, idet den aldeles ikke tager Hensyn til den virkelige Værdi; thi Arealstaten gør Forskel, som det ofte er fremhævet, og som det ses i Loven af 1802, paa den forfælske Beliggenhed, f. Eks. om Bygningen ligger i Hovedgade eller i Sidegade, om det er Forhus eller Baghus, og Hartkornstaten er en virkelig Boniteringsstat eller forsøger paa at være det; men Assurancestaten er en fuldstændig vilkaarlig valgt Skattebasis, med mindre man vil paastaa, og det kan jeg jo ikke ubetinget nægte, at en større Forretning kræver i Forhold større Bygninger end en lille Forretning i samme Forretningsbranche; Virksomhederne ere jo vidt forskellige og behøve helt forskellige Lokaler og Bygninger, saa at Bygningens Assuranceværdi er fuldstændig illusorisk som Grund-

lag. Naar det ærede Medlem fra Grenaa bemærkede, at Flertallets Forslag er indviklet og knudret, og at der til dets Forstaaelse vil kræves juridisk Bistand o. s. v. saa er der vel noget i det, men det er dog vel for en Del overdrevent, og noget kan jo i Tidernes Løb vel nok rettes paa Flertallets Forslag i saa Henseende. Naar det ærede Medlem vil prise sit eget Forslag som kort og klart og mener, at vi derfor skulde have taget det, er det dog at gaa noget vel rast henover selve Realitetsspørgsmaalet. Thi man kan f. Eks. sige det samme om en Skat, som var saa overordentlig simpel, og i det hele var saa kort og klar, at den øjeblikkelig faldt i Øjnene, og som er bleven brugt fra den allerældste Tid, men som dog nu er falden bort, nemlig Kopsstaten. Det er saa overmaade nemt at tælle Hovederne og beskatte derefter; hvis det ærede Medlem vil være tilfreds med, at hans Forslag sammenstilles med Kopsstaten, saa skal jeg indrømme det ærede Medlem dette. Men skal man i et kombineret Samfund med alle Slags Forretninger af den mest forfælske Art søge at ramme retfærdigt, rimeligt, praktisk o. s. v. vil jeg paa det bestemteste benægte, at det ærede Medlem har løst Spørgsmaalet. Jeg vil f. Eks. sammenligne to Villaa, en ved Kjøbenhavn og en et Sted paa Landet, med Bygninger, som have været benyttede til andre Ting og nu skulle lejes ud. Det er ingeniunde for meget at paastaa, at det ene Sted ere de samme Bygninger, naar Skatten skal sættes efter Assuranceværdien, 10 Gange saa meget værd som det andet Sted. En saadan stor Bygning i Bygby eller Kjøbenhavns Omegn kan godt indbringe 3000 Kr., medens den i Hornsherred eller mange andre Steder paa Sjælland kun vil indbringe 300 Kr., og dem vil man beskatte aldeles ens. Jeg skal gøre en anden Betragtning gældende, som man vist helt har overset ved disse Regler for industrielle Anlæg og ogsaa for Villaaer med Hensyn til det Hartkorn, der skal fradrages. Jeg skal nævne to Tilfælde, som ligge mig meget nær, begge fra min egen Egn. Det drejer sig om to lige store industrielle Virksomheder, den ene har 2 Tdr. Hartkorn, den anden ligger paa en Ejendom med 35 Tdr. Hartkorn. Den paa de 2 Tdr. kan kun vurderes til det halve, hvad Udbyttet angaar — derfor har jeg vedkommende Ejers udtryffelige Erklæring — af, hvad den anden, der ligger paa det store Hartkorn, er værd. Naar man tager denne Ejendom med 35 Tdr. Hartkorn, kan man sammenlægge Assuranceværdien af Uvlsgaardenes Bygninger, en stor Hovedbygning og